

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE

ZJAZDY I KONFERENCJE

II plenarne posiedzenie Komitetu Ochrony Przyrody PAN

W dniach 10—12 czerwca 1983 r. odbyło się w Grajewie wyjazdowe posiedzenie plenarne Komitetu Ochrony Przyrody PAN, poświęcone głównie badaniom i ochronie Bagien Biebrzańskich. W zebraniu uczestniczyli członkowie Komitetu, zaproszeni naukowcy i wybitni znawcy przyrody nadbiebrzańskiej, osoby reprezentujące miejscowe władze administracyjne i instytucje odpowiedzialne za gospodarkę w dolinie Biebrzy. W sesji wzięli też udział naukowcy i biolodzy zagraniczni, m. in. prof. dr Paul Maycock (Kanada) i prof. dr Franco Pedrotti (Włochy). Obradom przewodniczył prof. dr Kazimierz Zarzycki, część objazdową prowadził doc. dr Adam Pałczyński.

W pierwszej, zamkniętej części obrad prof. K. Zarzycki złożył zwięzłe sprawozdanie z działalności i postępu prac Komitetu w okresie od 1-go plenarnego zebrania KOP PAN w Łodzi (9 IX 1982) oraz omówił wyniki najważniejszych akcji doraźnych podjętych przez Komitet. Komitet Ochrony Przyrody m. in. ustosunkował się do treści i toku legislacyjnego nowej ustawy o ochronie przyrody (Podjętą w tej sprawie uchwałę przekazano Prezydium PAN, Ministrowi Leśnictwa i PD i innym instytucjom); przystąpił do ekspertyzy nt. zbiorników zaporowych na Dunajcu w Pieninach, zleconej Polskiej Akademii Nauk przez rząd PRL; ustalił propozycje personalne i tematyczne na Międzynarodowy Kongres MAB-UNESCO organizowany na przełomie września i października 1983 r. w Mińsku na Białorusi; dokonał oceny sytuacji w zakresie badań i ochrony przyrody nieożywionej w Polsce; przystąpił do krytycznej oceny polskich czasopism naukowych i popularno-naukowych dotyczących ochrony przyrody i środowiska naturalnego.

W ożywionej dyskusji nad rozpatrywanymi zagadnieniami zwrócono uwagę na liczne zagrożenia interesów ochrony przyrody w Polsce (np.

masowe zanieczyszczanie jezior i rzek, błędy w pracach melioracyjnych, przesuszanie łąk, torfowisk i lasów, nasilenie na dużych obszarach zabójczych dla życia emisji przemysłowych), wzrastające zwłaszcza w sytuacji trwającego kryzysu społeczno-gospodarczego oraz na przypadki ponownego pojawiania się u nas niedostatecznie przemyślanych planów inwestycyjnych (np. eksploatacji rud na Suwalszczyźnie) poważnie narażających na degradację nowe nadzwyczaj cenne przyrodniczo tereny. Niestety, chybiona inwestycja zapory czorsztyńskiej na Dunajcu nie jest dla kręgów inżynieryjno-planistycznych dostatecznym ostrzeżeniem przed powtarzaniem podobnych błędów gdzie indziej. Padły zalecenia, aby Komitet swą opinię nt. zbiorników wodnych na Dunajcu jak najszerszej upowszechnił, by zapobiec próbom dowolnej interpretacji i bagatelizowania argumentów przyrodników przeciwko budowie zapory w Czorszynie.

W części otwartej obrad uczestnicy sesji wysłuchali bardzo starannie przygotowanych referatów doc. dr. Adama Pałczyńskiego (AR, Wrocław) — *Flora i roślinność torfowisk doliny Biebrzy*, prof. dr. Andrzeja Dyrca (Uniwersytet Wrocławski) — *Ornitologiczne motywy ochrony Bagien Biebrzańskich* oraz wspólnego referatu doc. dra Adama Pałczyńskiego i mgr. inż. Krzysztofa Wolframa (OZLP, Białystok) pt. *Projekty ochrony i zabezpieczenia Bagien Biebrzańskich*. Referaty te zostały uzupełnione przez dwa interesujące komunikaty: dr. Jana Raczyńskiego (Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża) nt. badań teriologicznych prowadzonych nad Biebrzą oraz dr. Andrzeja Jagusiewicza (Instytut Turystyki, Warszawa) nt. projektu zagospodarowania turystycznego doliny Biebrzy (szersze omówienie powyższych wystąpień zob. Głowaciński 1984, Kosmos, A. Biol.).

Ważne uzupełnienia do przedstawionych referatów i związanych z nimi dyskusji wniosła wizja lokalna uczestników sesji w kilku wybranych rejonach Kotliny Biebrzańskiej. Wziął w niej udział również wicewojewoda łomżyński mgr. Zdzisław Truszkowski, który poinformował zebranych o poglądach władz lokalnych na sprawy zagospodarowania doliny Biebrzy i wyraził poparcie dla projektu utworzenia tu parku narodowego, który pełniłby wiodącą rolę w praktycznej ochronie najcenniejszych obszarów i obiektów przyrodniczych nad Biebrzą.

Posiedzenie zostało zamknięte w Mońkach, gdzie zredagowano i przyjęto uchwałę Komitetu Ochrony Przyrody PAN, będącą treściwym podsumowaniem trzydniowej sesji. Treść tej uchwały w załączeniu poniżej.

Zbigniew Głowaciński